

Bijlage 5 Overzichtkaart van barrières voor vismigratie en prioritering

Vismigratie

Werkkaart 2

Legenda

stuw visstandontwikkeling

- prioriteit**
- hoog
 - midden
 - laag

gemaal visstandontwikkeling

- prioriteit**
- hoog
 - midden
 - laag

overkluizing visstandontwikkeling

- prioriteit**
- hoog
 - midden
 - laag
 - vispassage
 - visstandontwikkeling
 - waterloop

0 1 2 3 4 5 km

Gemaakt door:
burgfr01
Gemaakt op:
9-1-2007
Versie:

Projectnummer:
60115220/5300040
Bladnummer:
Papierformaat:
A3

Aan deze kaart kunnen geen rechten worden ontleend

GBKN, Kadastrale en Topografische ondergrond Copyright © dienst voor het kadaaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2007; © Alterra, Adviesdienst Geo-informatie en ICT Rijkswaterstaat, Copyright Aerodata Int. Surveys, aerogrid NL 2007, Provincie Noord-Brabant

Toelichting per waterloop

Hieronder volgt een korte toelichting per waterloop op de achtergronden van de prioriteiten om de vismigratiemaatregelen te nemen. Dit heeft te maken met de natuurlijke uitgangssituatie (beek of wetering), ligging in het systeem, kunstmatigheid en beleidsstatus (criteria Tabel 5).

Aa (incl Astense Aa, Bakelse Aa, Kaweise loop en Kleine Aa)

De Aa is een langzaamstromende beek waar de migratie van stromingsminnende vissoorten erg belangrijk is. Met name de relatie met de Maas is hier van belang. Voor het benedenstroomse deel zijn grote beekvissen zoals Winde en Kopvoorn doelsoorten. Daarom heeft de benedenloop een hoge prioriteit gekregen.

In de bovenlopen (Aa ten zuiden van Helmond, Astense Aa, Bakelse Aa, Kaweise loop en Kleine Aa) zijn de kleinere beekvissen zoals bierpje en rivierdonderpad doelsoort. De kruising met de Zuid-Willemsvaart is een onneembare hindernis voor vis. Omdat dit een zeer kostbare maatregel is zijn alle beeklopen bovenstreams de vervlechting midden of laag geprioriteerd.

Beekerloop

Deze relatief kleine waterloop stroomt tussen de Astensche Aa en de Voordeldonkse Broekloop en zal van oorsprong worden gevoed door grondwater en kwel vanuit de Peelgebieden.

Uit de geomorfologische kaart kunnen beekdalkenmerken worden ontdekt bij de monding van de Beekerloop in de Aa. Dit duidt op een laagte en daarmee een duidelijk natuurlijk afvoerpatroon van een beekmonding. Hoe ver de oorsprong van de beek naar het westen ligt is onduidelijk. De Beekerloop is in ieder geval niet geheel gegraven en vertoont in de huidige vorm kenmerken van een bovenloop, zij het sterk genormaliseerd.

Beekgraaf

De Beekgraaf is een kunstmatige watergang aangelegd t.b.v. een optimale waterverdeling rondom Veghel. Dit waterlichaam heeft geen enkele beleidsfunctie, heeft puur een waterhuishoudkundige functie en daarom een lage prioriteit.

Biezenloop

De Biezenloop is een kunstmatige gegraven watergang voor de aan- en afvoer van water in de landbouwgebieden ten zuidwesten van Veghel. Gestreefd wordt hier naar vissen van sloottypen en kleine beekvissen. Vanwege de relatie met het beekstelsel van de Aa en de functie EVZ heeft de benedenloop de prioriteit midden; de bovenloop vanwege het kunstmatig karakter laag.

Buitendijkse loop

De Buitendijkse loop is een gegraven watergang en een watertype waar de hoofdoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). De Buitendijkse loop is KRW-waterlichaam, maar heeft verder geen beleidsfunctie als EVZ of viswater en is daarom laag geprioriteerd.

Boerdonkse Aa

De Boerdonkse Aa is een gegraven beek die de verbinding vormt tussen de Aa en het beekstelsel van de Goorloop. Vanwege deze verbindende functie hebben de barrières een prioriteit midden.

Dieze

De Dieze wordt gevormd door de beken Aa en Dommel die via de Dieze samen in de Maas monden. De Dieze vormt de hoofdtoegangspoort voor vissen die vanuit de Maas het bekensysteem van Oost- en Midden-Brabant willen optrekken. Daarom heeft het oplossen van de barrière spuisluis Crevecoer hoge (misschien wel de hoogste) prioriteit.

Donkervoortse loop

Pm

Dungense loop en Schijndelse loop

Beide waterlopen zijn gegraven watergangen zonder duidelijk natuurlijke oorsprong. Doelsoort zijn hier vissen van sloottypen en misschien de kleine beektypen. Vanwege het kunstmatig karakter en doelsoorten (weinig trekkende vis) hebben de barrières in deze waterloop lage prioriteit.

Drongelens kanaal

Het Drongelens kanaal is een (voor Aa en Maas) groot kanaal. In dit watertype zijn de hoofddoelsoorten vissen van stilstaande, plantenrijke wateren. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied. Omdat het kanaal zelf ongestuwd is is dit als leefgebied waarschijnlijk reeds voldoende groot. Het kanaal is tevens een mogelijkheid om de Dommel met de Maas te verbinden. Vooralsnog wordt echter ingezet op passeerbaar maken van Creveceour (is natuurlijkere oplossing)

Eeuwse loop, Kievitsloop

De Eeuwse loop, bovenloop van de Aa en de Kievitsloop zijn bovenlopen van het Aa-systeem die van oudsher vanuit de Grote Peel worden gevoed. De waterlopen zijn gedrieën op een zandbodem gesitueerd en zijn sterk genormaliseerd maar volgen hun oorspronkelijke beekdalen. Omdat de Eeuwse loop en Kievitsloop zo ver bovenstrooms liggen en geen beleidsfunctie evz of beekherstel hebben hebben de barrières een lage prioriteit.

Esperloop

Dit zijbeekje van de Aa heeft potentie voor beekvissen. De waterloop heeft de status beekherstel en waternatuur. Daarom heeft zij een hoge prioriteit.

Goorloop en Vleutloop

De Goorloop is als grote zijbeek van de Aa belangrijk leef- en voorplantingsgebied voor beekvissen. De beek heeft de beleidsstatus beekherstel en evz en daarom een prioriteit midden. Vanwege de ver bovenstroomse ligging en kruising met 2 kanalen heeft de bovenloop een lagere prioriteit.

Grote wetering (en Kleine Wetering)

De Grote wetering is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan (geen beek/stromend water dus). Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). De Grote wetering is tevens evz en heeft daarom de prioriteit midden om aangepakt te worden. De Kleine wetering is een zijwatergang van de Grote wetering en heeft verder geen beleidsmatige natuurfuncties en daarom de prioriteit laag.

Gulden Aa

De Gulden Aa heeft als zijloop van de Aa potenties voor beekvissen en daarom middenprioriteit.

Hedikhuizense Maas

De Hedikhuizense Maas is een oude maasmeander die beschouwd kan worden als een soort meer of plas. Dit is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden).

Hertogswetering

De Hertogswetering is een watertype waar de hoofddoelsoorten vissen van stilstaande, plantenrijke wateren zijn. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). De relatie met de Maas is hier minder van belang omdat de doelsoorten (snoek, ruisvoorn) niet afhankelijk zijn van die verbinding. Hoge prioriteit heeft daarom het op passeerbaar maken van het 'interne' systeem. Gemaal Gewande heeft een lage prioriteit. Voor paling is de relatie met de Maas wel van belang. Hiervoor kan met relatief simpele maatregel een oplossing voor gevonden worden. De stuw in Grave hoeft niet passeerbaar gemaakt te worden aangezien het hier om een onnatuurlijke verbinding (aanvoersloot) met een beeksysteem gaat.

Hoefgraaf

De Hoefgraaf is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden).

Hooge Raam en Halsche beek

Dit zijn twee relatief snelstromende beken die uitmonden in de Lage Raam. Typisch stromingsminnende beekvissen zijn doelsoort, gestreefd wordt naar zo veel mogelijk totaal beekherstel en dus het verwijderen van alle stuwen.

Kanaal van Deurne

Het kanaal van Deurne is een watertype waar de hoofdoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). Het kanaal van Deurne is al een zelfstandige eenheid waar verbinding met andere wateren minder relevant is.

Kleine Aa

De Kleine Aa is een bovenloopje en zijbeek van de Aa. Ze werd oorspronkelijk gevoed met water uit de veengebieden. Omdat de beek zo ver bovenstrooms ligt (en van de Aa afgesneden door de Zuid-Willemsvaart), geen beekherstelstatus heeft en van oudsher een zuur karakter heeft heeft zij een lage prioriteit voor vismigratie gekregen. Bij het realiseren van de evz kan het passeerbaar maken van de (benedenstroomse) barrières wel meegenomen worden.

Kievitsloop; Zie Eeuwselse loop

Lactariabeek en Ledeackerse beek

Beide beken zijn zeer sterk vergraven ontwateringen van de Peel. Het beekstelsel is hier zodanig vergraven dat het de vraag is of hier nog terug gegaan worden naar een natuurlijker beekstelsel. Daarom hebben de barrières een lage prioriteit gekregen voor vismigratie. Dit is een keuze die vanuit de KRW verder uitgewerkt kan worden. Doelsoorten zijn dan kleinere beekvissen.

Landmeerse loop

Dit waterlichaam is deels gegraven en heeft een wateraan- en afvoerfunctie. Een deel van de loop heeft echter wel een natuurlijke oorsprong (op de geomorfologische kaart is een beekdal te herkennen). De beek is sterk genormaliseerd en verstuwd (mede door grote hoogteverschil) en heeft verder geen beleidsfuncties evz, beekherstel of viswater. Daarom heeft zij een lage prioriteit.

Lage Raam/Laarakkerse waterleiding

De Lage Raam is een langzaamstromende laaglandbeek waar de migratie van stromingsminnende vissoorten erg belangrijk is. Met name de relatie met de Maas is hier van belang (het gemaal van Sasse is dan ook een grote barriere). Voor het benedenstroomse deel zijn grote beekvissen zoals Winde en Kopvoorn doelsoorten. Daarom heeft de benedenloop een hoge prioriteit gekregen. In de bovenloop en in de zijbeekjes (Tovense beek, Laarakkerse waterleiding) zijn de kleinere beekvissen zoals bermpje en rivierdonderpad doelsoort.

Leigraaf

De Leigraaf is een watergang die zowel kenmerken van een beek (stromend) als van een gegraven stilstaande wetering vertoont. Als zijloop van de Aa is zij potentieel leefgebied voor een aantal beekvissen (Winde) met name de benedenloop, maar ook voor soorten van stilstaande plantenrijke wateren. Daarom heeft de benedenloop prioriteit hoog, de middenloop midden. De bovenloop is een gegraven aanvoerverbinding met de Aa. Deze heeft lage prioriteit. Vanwege de onnatuurlijke verbinding hoeft het gemaal niet passeerbaar gemaakt te worden.

Lorregraaf

De Lorregraaf is een polderwatergang waar de hoofdoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). Omdat de Lorregraaf tevens evz is hebben de op te lossen barrières de prioriteit Midden.

Luisbroekse wetering

De Luisbroekse wetering is een watertype waar de hoofdoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden).

Milheezeloop; Pm Lage prioriteit vanwege kunstmatig karakter en ontbreken beleidsfuncties

Munse wetering

De Munse wetering is een gegraven wetering met enkele kenmerken van een beek (deels gelegen in laagten, stroming). De watergang is als zijslot van de Hertogswetering van belang als aanvullend leefgebied voor vissen van stilstaande, plantenrijke wateren. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). Mogelijk is de wetering ook interessant voor kleine

beekvissen zoals Bempje (die bevinden zich ook in het bovenstroomse deel van de Hertogswetering). Omdat het een kunstmatige waterloop betreft hebben de barrières prioriteit laag.

Nieuwe Bossche sloot

De Nieuwe Bossche sloot is een watergang waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden).

Nieuwe Loonse vaart

De Nieuwe Loonse vaart is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden).

Oeffeltse Raam

De Oeffeltse Raam is als zijbeek van de Maas interessant voor (kleinere) beekvissen. Vanwege deze ligging en de functie evz heeft de beek een prioriteit midden. Bovenstrooms gemaal Sambeekse Uitwetering hebben de barrières een lage prioriteit vanwege de zeer bovenstroomse ligging en voorlopig onneembare 'knip' met de Sambeekse Uitwetering.

Oploose Molenbeek

De beek heeft als zijbeek van de Lage Raam potentie. De beek valt echter regelmatig droog en ligt ver bovenstrooms in het systeem. Daarom heeft zij een lage prioriteit.

Oude Aa

De Oude Aa is een zijbeek van de Aa. De beek is van de Aa 'geknipt' door de Z-Willemsvaart. Daarnaast heeft zij geen beleidsstatus voor beekherstel. Nemen van vismigratiemaatregelen heeft daarom een lage prioriteit.

Peelkanaal

De benedenloop van het kanaal is gelegen in een oud beekdal. De resr van het Peelkanaal is gegraven als anti-tankgracht (Defensiekanaal) en afvoerkanaal voor Peelwater. Tegenwoordig wordt zij ook gebruikt voor de aanvoer van water in droge tijden. Het benedenstroomse deel kan dan ook gezien worden als zijbeek van de Lage Raam met potenties voor beekvissen als bempje, rivierdonderpad en winde. De bovenstroomse panden die niet droogvallen zijn geschikt voor vissoorten van stilstaande wateren. Migratiemaatregelen zijn hier minder van belang.

Peelse loop

De benedenloop van de Peelse loop heeft van oorsprong een natuurlijk karakter. Als zijbeek van de Aa en evz hebben de barrières een prioriteit midden om opgelost te worden. De bovenloop is kunstmatig. Vis is hier geen doelsoort.

Roode wetering

De Roode wetering is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). Een verbinding met de Maas is niet perse noodzakelijk.

Sambeekse Uitwetering

De Sambeekse uitwetering is een kunstmatige gegraven watergang. De waterloop ontwatert de van oorsprong natte gronden rondom de Oeffeltse Raam. Er is, van nature geen relatie met de Maas. De wetering is hooguit van belang voor vissen van stilstaande plantenrijke wateren. De Uitwetering heeft verder geen beleidsfuncties. Barrières opheffen heeft een lage prioriteit.

Schijndelse loop: zie Dungense loop

Soeloop

Dit is de zure bovenloop van de Astense Aa. Het beekje ontspringt in de Deurnse Peel. In zuur hoogveen water komt van nature geen vis voor. Daarom wordt voor de Soeloop niet specifiek gestreefd naar een visstand.

Snelle loop

Deze zijbeek van de Aa heeft potentie voor beekvissen. De beek heeft een relatief recht gegraven karakter, maar ligt wel in een min of meer natuurlijk (beek)dal. Het vormt de verbinding naar de Esperloop. De beek heeft de status beekherstel en heeft om genoemde redenen een hoge prioriteit.

St Anthonisloop

De St. Anthonisloop is een zijbeek van de Lage Raam en heeft daarmee potenties voor kleinere beekvissen. Tevens heeft de beek de functie evz, daarom heeft deze beek

St Jansbeek

De St Jansbeek is een zijbeek van de Maas. Daarnaast heeft zij de functie beekherstel, daarom hebben de barrières een hoge prioriteit om opgelost te worden

Tovense beek

Omdat de beek erg ver bovenstrooms in het Raam-systeem ligt heeft zij een lage prioriteit.

Vierlingsbeekse Molenbeek

De Molenbeek (in Limburg Loobeek geheten) is een laaglandbeek waar de migratie van stromingsminnende vissoorten erg belangrijk is. Met name de relatie met de Maas is hier van belang (de watermolen is dan ook een grote barrière). Voor het benedenstroomse deel zijn grote beekvissen zoals Winde en Serpeling doelsoorten. Daarom heeft de benedenloop een hoge prioriteit gekregen. Verder bovenstrooms worden ook kleinere beekvissen belangrijk.

Vlier

Dit is een zijbeek van de Aa (afgesneden door Zuid-Willemsvaart). Zij heeft verder geen beleidsmatige functies. Daarom hebben de barrières voor vis in de Vlier een lage prioriteit om opgelost te worden.

Voordeldonkse Broekloop

Deze beek is grotendeels kunstmatig. In de geomorfologisch ondergrond is de beek wel deels als een natuurlijke laagte herkenbaar. De beek is gegraven voor een betere verdeling van inlaatwater. Dit is na de ontginning van de Grootte Peel tot stand gekomen. De beek wordt ook vooral gevoed vanuit de Limburgse kanalen. Omdat de beek relatief kunstmatig is, ver bovenstrooms ligt, geen beekherstelstatus heeft en van oudsher een zuur karakter heeft heeft zij een lage prioriteit voor vismigratie.

Wambergse beek

De Wambergse beek is een zijbeekje van de Aa. Hier zijn kleine beekvissen doelsoort. Omdat de beek verder geen beleidsstatus heeft hebben de barrières een lage prioriteit.

Teeffelense wetering

De Teeffelense wetering is een watertype waar de hoofddoelsoorten uit vissen van stilstaande, plantenrijke wateren bestaan. Hoofddoel bij migratie is hierbij het vergroten van leefgebied (verbinden stuwpanden). Een verbinding met de Maas is minder van belang omdat de doelsoorten (snoek, ruisvoorn) hier niet afhankelijk van zijn. De verbinding met het Hertogsweteringsstelsel is belangrijker. Voor paling is de relatie met de Maas wel van belang.